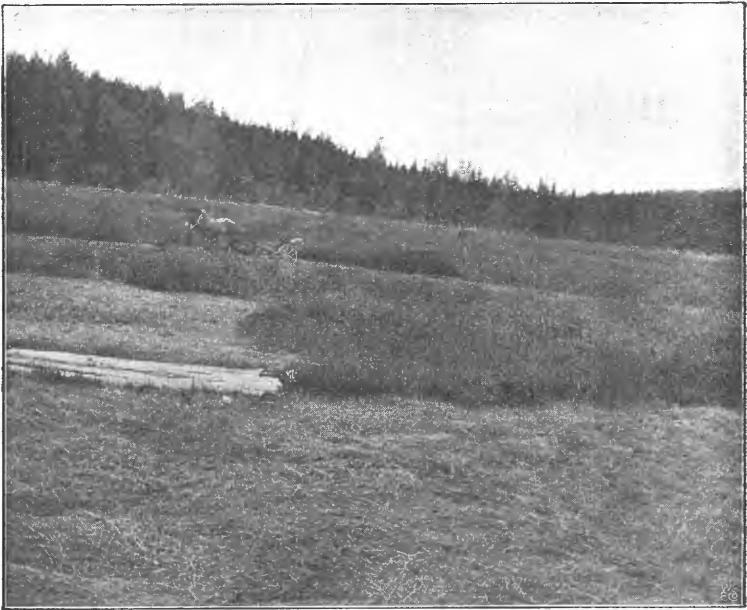

BEKJORDMYRENS OPDYRKNING.

AF AMTSAGRONOM INGENIØR KNUT MONRAD

(Aftryk af »Tidsskrift for Skogbrug«).

DET norske skogselskabs bestyrelse besluttede i 1899 efter forslag af formanden hr. konsul Heiberg, at gjøre et forsøg med myr dyrkning. Den ca. 40 maal store Bekjordmyr blev i den anledning forpaktet paa 15 aar, og blev jeg samtidig overdraget planlæggelsen og ledelsen af dyrkningsarbeidet.

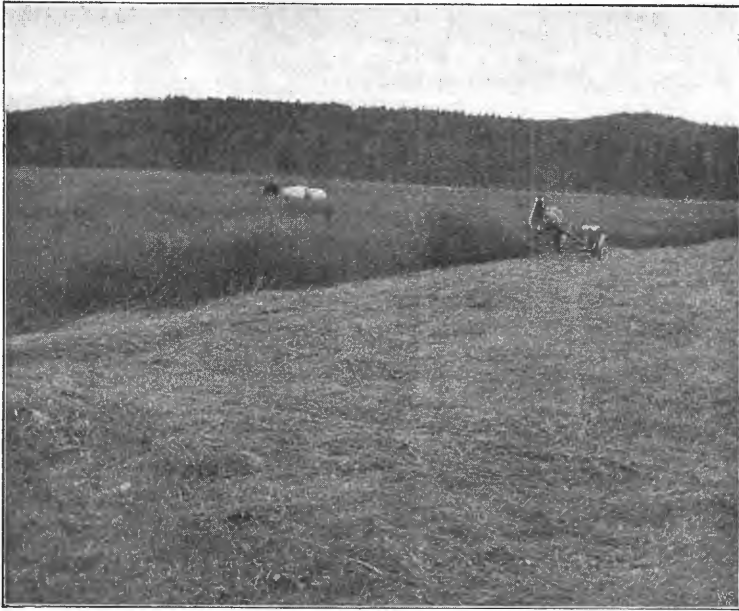
Bekjordmyren i Numedal med avlingen høsten 1903.

Det egentlige opdykningsarbeide kan nu ansees som afsluttet, og da det herefter kun blir tale om almindelig drift, skal jeg meddele en del oplysninger om dette opdykningsarbeide, hvilket formentlig har særlig interesse i disse dage, da myr dyrkningen paany er bleven aktuel i vort land.

Bekjordmyren er beliggende i Lyngdal i Numedal, Buskeruds amt, paa høidedraget mellem Lyngdal og Sigdal, ca. 400 m. o. h. midt i en skogbygd, hvor al ledig arbeidskraft først og fremst og mod god betaling gaar til skogs- og fløtningsarbeide. Som følge heraf har opdykningen gaaet smaat og arbeidspriserne er blevne høie.

Myren kan siges kun at have været nogenlunde godt skikket for dyrkning, den har en jevn svag heldning mod vest, en gennemsnitlig dybde af en meter og bærer nærmest karakteren af en daarlig formuldnet skogsmyr, ja hvidmosen dominerer endog over enkelte strøg. Den største vanskelighed har dog været mangelen paa rigelig tilgang af grus, idet denne har maattet formelig skræbes sammen fra alle hauger i myrens omkreds, hvilket selvsagt i betydelig grad har fordyret grusningsarbeidet.

Ved aaben grøft er myren oplagt i 20—25 m. brede teige, hver teig er efter midten forsynet med en lukket grøft og er paa denne

Bekjordmyren i Numedal med avlingen høsten 1903.

maade afgrøftet til ca. 1 m. dybde. Til de lukkede grøfter er ikke anvendt andet lukningsmateriale end myrens øverste seige torv; grøften er nemlig i de første to trediedel af dybden taget til fuld bredde, ca. 60 cm., medens den sidste trediedel af dybden er taget kun som en ca. 12 cm. bred rende i midten. Ved lukningen er den øverste seige torv lagt som en bro over den smale rende og tildels klemt noget ind i samme uden dog at kunne trykkes helt til bunds; herved faaes en stor aaben kanal under, hvorigjennem vandet finder afløb. Disse grøfter staar godt i seig myr og falder meget billige.

Hvor myren var ujevn og besat med stubber, blev den spadevendt og stubbebrudt, medens der, hvor den var jevn, grusedes direkte

paa myren uden forudgaaende bearbejdning. Sidstnævnte fremgangsmaade formindskede dyrkningsomkostningerne betydelig; men avlingerne har paa disse steder været noget mindre, hensigten hermed var nemlig at give myren tid til at formuldne mere, hvorved der ved senere bearbejdning og snuning kunde anvendes plog istedet for den kostbare flaaekning eller spadevending, samtidig med, at man i mellemtiden høstede nogenlunde avlinger af græs.

Det dyrkede areal er gruskjørt med 80 vinterlæs grus pr. maal; grusen er spredet om vaaren og derefter nedharvet med en rettindet rulleharv. De egentlige dyrkningsomkostninger har beløbet sig til kr. 47,00 pr. maal, og til gjødning og frø er ialt medgaaet kr. 600,00. Der er udelukkende anvendt kunstig gjødning og ved tillægningen er anvendt 50—60 kg. thomasfosfat, 50 kg. kainit og 15—20 kg. chilisalpeter pr. maal.

Havre har været anvendt som oversæd, hvilken er høstet grøn og tørket. Græsfrøblandingens har været kløver og thimotei. Kløveren har dog haft vanskelig for at trives, uden hvor der er gruset meget stærkt.

Andet aars vold er gjerne givet en overgjødning af 35—40 kg. thomasfosfat og samme mængde kainit pr. maal. Avlingerne har gennemgaaende været pene, naar undtages i 1902, da den paa grund af den kolde sommer blev meget liden. Det paa myren høstede hø er solgt for en gennemsnitlig pris af kr. 9,00 pr. 160 kg. og værdien af avlingerne stiller sig saaledes: 1900 kr. 240,00, 1901 kr. 240,00, 1902 kr. 300,00 og 1903 ca. kr. 420,00, tilsammen kr. 1200,00. Avlingerne har altsaa allerede dækket udgiften til frø og gjødning og desuden afbetalt kr. 600,00 paa dyrknings- eller anlægsudgifterne. Samtidig maa oplyses, at græs bunden i den ældste vold endnu er saa tæt, at den iaar gav ca. 300 kg. hø pr. maal, hvorfor der er haab om endnu i flere aar at kunne tage fordelagtige avlinger af samme, inden den maa opløses og paany tilsaas.

DET kan være af interesse at meddele, at befolkningen deromkring saa meget mistroisk paa denne myr dyrkning, da arbeidet i Bekjordmyren paabegyndtes, og mente, man kunde blive fant paa en mere letvint maade, end ved at grave væk penge i denne myren og kjøbe kunstig gjødning; men efterhvert som avlingerne har vidnet for arbeidets fordelagtighed, har ogsaa disse formodninger stillet bort, og istedet er det ikke saa sjelden at se folk om sommeren tage turen indover myren forat se, hvor pent det voxer paa den for saa kolde og bløde myr, og samtidig forhøre sig lidt om, hvad slags gjødning og frø der har været brugt, og hvormeget der har været anvendt pr. maal; thi ikke saa ganske faa har selv taget fat paa opdyrkning af myrstrækninger, der i hundreder af aar har ligget lige ind til deres dyrkede mark, gjort den frostlændt og kun været til skade. Exemplet har her havt

en stor magt, gaardbrugerne har faaet øinene op for, hvor fordelagtig en saadan myr er, der kan give avling kun ved at paakastes lidt grus og kunstig gjødning. Buskapen kan øges, gjødselhaugen, der skal anvendes paa fast mark, voxer ligeledes og dermed avlingerne og som følge heraf ogsaa velstanden.

Kanske de ikke var saa rent gale endda de, som begyndte at grave i Bekjordmyren? Kun skade, at Bekjordmyren ligger saa afsides, at kun faa har anledning til at se dette eksempel, der lover saa godt.

Drammen i oktober 1903.

AASMOSENS OPDYRKNING I 1903.

AF OVERLÆRER TH. LANDMARK

Aftryk af »Beretning om Norges Landbrugshøiskoles Virksomhed 1902—03«.

AASMOSENS*) *opdyrkning* er fortsat i sommer. Der er nu opdyrket ialt 10 teige, hver henved 3 maal**). Af disse 10 teige bar 3 græs, 1 vikkerhavre, 1 høstrug, 2 havre og 3 ryddedes for skog og lyng, saaat de kan besaaes næste aar. Ogsaa iaar stod det særdeles smukt paa de grusede teige; baade kløveren, vikkerhavren og kornet gav gode avlinger. Træskningen af kornet har dog endnu ikke fundet sted, hvorfor den nærmere redegjørelse for resultaterne af mosens dyrkning vil komme i næste aarsberetning.

Afgroftningen er ogsaa fortsat. Den aabne landgrøft mod syd er blevet noget fordybet, saaat det ogsaa er blevet muligt at fordybe flere af de parallele sugegrøfter paa den dyrkede del af mosen. Nogle af disse er ogsaa gjenlagte, tildels som hulgrøfter, frembragte paa den maade, at man i en dybde af 1,5 meter har udstukket et smalere torvstykke af grøftebunden, hvorpaa denne fordybning er dækket af en tykkere til dette brug udskaaret mosetorv. Hulgrøfterne synes at gjøre god tjeneste, idet der stadig rinder en hel del vand ud af dem. Et par forhenværende aabne mosegrøfter lukkedes med grenene af de paa mosen rodhuggede furutrær. Ovenover grenene dækkedes med den paa mosen flaaakkede lyng. Ogsaa disse grøfter trækker godt. Da lukningsmaterialet var tilstede i rigelig mængde, kunde disse grøfter fyldes langt op med træmateriale, saaat der ikke blev nogen mærkbar fordybning efter dem, naar den gamle grøftfyld blev brugt til dækning over lyngen i grøften.

*) Benævnelsen »mosen« er bibeholdt som i originalen. Aasmosen bestaar som bekendt udelukkende af hvidmose. Forøvrigt burde man som regel altid benytte fællesnavnet »myr«, da det i mange tilfælde er vanskeligt at afgjøre, hvad som er mose og hvad som er moden torv. Som oftest forefindes begge dele.
Red. anmærkning.

**) Benævnelsen »dekar« er her ombyttet med »maal«, der er den mest almindelige benævnelse for 1 dekar.
Red. anmærkning.